

מדינת ישראל
משרד האוצר

שכר והסכמי עבודה

רח' קפלן 1, ת.ד. 3100, ירושלים. טל : 02-5317189, פקס : 02-5695372

ירושלים, כ"ה בניסן התש"פ
19 באפריל 2020
חוזר הע - כללי הוראות
2020-1-20

אל : המעסיקים במגזר הציבורי

הנדון : הנחיית הממונה על השכר לעבודת עובדי גופים ציבוריים במתכונת חירום - תקופה שניה (לאחר הפסח) 19.4.2020-30.4.2020

סימוכין : מכתבי הממונה על השכר לגופים הציבוריים מתאריכים 15.03.2020, 22.03.2020 ו- 23.03.2020
מכתב הממונה על השכר ומנהל רשות החברות מיום 15.03.2020
חוזר הממונה על השכר הע 14-2020-1, מיום 22.03.2020
חוזר הממונה על השכר, הע 16-2020-1, מיום 29.03.2020
חוזר הממונה על השכר, הע 17-2020-1 מיום 01.04.2020
חוזר הממונה על השכר, הע 19-2020-1 מיום 18.04.2020

א. רקע

(1) ביום 17.4.2020 נחתם הסכם קיבוצי בין המדינה ומעסיקים נוספים במגזר הציבורי לבין הסתדרות העובדים החדשה (להלן: "**ההסכם הקיבוצי לתקופת החירום השנייה**"), לפיו בתקופה שמיום 19.4.2020 ועד יום 30.4.2020 (להלן: "**תקופת החירום השנייה**"), עובד אשר לא נכלל ברשימת העובדים החיוניים בתקופת החירום השנייה, ישהה בחופשה, כפי שפורט בהסכם הקיבוצי לתקופת החירום השנייה.

(2) ביום 19.4.2020 תוקנו תקנות שעת חירום (הגבלת מספר העובדים במקום עבודה לשם צמצום התפשטות נגיף הקורונה החדש) (תיקון מס' 4), התש"פ-2020 (להלן: "**תקנות ההגבלה לתקופה השנייה**"), תקנות שעת חירום (הרחבת הסכם יציאה לחופשה על המגזר הציבורי הרחב בשל נגיף הקורונה החדש) (תיקון מס' 2), התש"פ-2020 (להלן: "**תקנות ההרחבה לתקופה השנייה**"), וכן התקבל על ידי הממשלה תיקון להחלטת ממשלה מס' 4910 מיום 20.3.2020, במטרה לאפשר למשרדי הממשלה ולמגזר הציבורי להיערך להמשך פעילותם עד לסוף חודש אפריל 2020 (להלן, החלטת ממשלה מספר 4910 אשר התקבלה ביום 20.03.2020, החלטת ממשלה מספר 4927 אשר התקבלה ביום 25.03.2020, החלטת ממשלה מספר 4947 אשר התקבלה ביום 31.03.2020, והתיקון להחלטת הממשלה האמור מיום 19.04.2020, הכל ביחד: "**החלטת הממשלה**").

שכר והסכמי עבודה

רח' קפלן 1, ת.ד. 3100, ירושלים. טל : 02-5317189, פקס : 02-7658360

(3) לאור האמור, ועל מנת לאפשר המשך תפקוד הגופים הציבוריים במתכונת חירום בתקופת החירום השנייה, ולאפשר אספקת שירותים חיוניים לציבור או המשך רציפות תפקודית ופעילות ליבה במצבת כוח אדם מצומצמת בהתאם לתנאי ההסכם הקיבוצי לתקופת החירום השנייה, להלן עדכון הנחיות הממונה על השכר אשר בסמך (להלן: "ההנחיות").

ב. תוקף

תוקף הנחיות אלה ממועד פרסומן ועד ליום 30.4.2020 (להלן: "תקופת החירום השנייה").

ג. עובדים חיוניים בתקופת החירום השנייה

(1) בהתאם להחלטת הממשלה, מנהל גוף יהיה רשאי להחליף, באופן חד-פעמי, עובדים מתוך רשימת העובדים החיוניים בעובדים שאינם כלולים ברשימת העובדים החיוניים, **בשיעור שלא יעלה על 25% ממספר העובדים ברשימת העובדים החיוניים, וזאת עד ליום 20 באפריל 2020.** החלפת העובדים כאמור תיכנס לתוקף ממועד החלפת העובדים ברשימה כאמור במכתב זה. **יובהר כי אין באמור כדי לאפשר את הגדלת מספר העובדים ברשימת העובדים החיוניים.**

(2) לאור זאת, ובהמשך לרשימת העובדים החיוניים שאושרה לגבי תקופת החירום הראשונה אשר הוארכה, דהיינו מיום 22.3.2020 עד יום 18.4.2020 (להלן: "רשימת העובדים החיוניים הקיימת"), מנהל גוף יעביר לאישור הממונה, כהגדרתו בהחלטת הממשלה, רשימת עובדים מעודכנת, שלגביה יאשר מנהל הגוף בכתב שעבודת כל אחד מהעובדים המנויים בה חיונית לטובת הסיוע הישיר של הגוף להתמודדות עם השלכות התפשטות נגיף הקורונה המצויות בתחומי אחריותו של הגוף בטווח הזמן המידי, או לצורך שימור הרציפות התפקודית ושירותי הליבה של הגוף בטווח הזמן המידי (להלן: "רשימת העובדים החיוניים החדשה").

שיעור או מספר העובדים לרבות מועסקים חיצוניים, המנויים ברשימת העובדים החיוניים החדשה, מתוך מצבת העובדים בגוף לרבות מועסקים חיצוניים, לא יעלה על השיעורים או המספרים הקבועים בתקנה 2 לתקנות שעת חירום (הגבלת מספר העובדים במקום עבודה לשם צמצום התפשטות

שכר והסכמי עבודה

רח' קפלן 1, ת.ד. 3100, ירושלים. טל : 02-5317189, פקס : 02-7658360

נגיף הקורונה החדש) התש"ף - 2020, כפי שתוקנו מעת לעת (להלן: "תקנות ההגבלה"), ובהחלטת הממשלה.

(3) מנהל גוף לא יהיה רשאי לשנות את רשימת העובדים החיוניים החדשה במהלך תקופת החירום השנייה, אלא במקרים הבאים ובהתאם לתנאים הקבועים לצדם:

(א) לצורך הרחבת הרשימה מכוח סמכות המנהל לפי תקנות ההגבלה; (ב) לצורך הכרה בעובד אחר כעובד חיוני, כאמור בתקנה 2 (ב) לתקנות שעת חירום (הרחבת הסכם יציאה לחופשה על המגזר הציבורי הרחב בשל נגיף הקורונה החדש), התש"ף - 2020, כפי שתוקנו מעת לעת (להלן: "תקנות ההרחבה");

(ג) לצורך גריעת עובד מרשימת העובדים החיוניים החדשה, בימים מסוימים בתקופת החירום השנייה, עקב שינוי שחל בהיקף הגבלת הפעילות או עקב צורכי הגוף הקשורים לאופן הפעלת הגוף, בתקופה האמורה, ובלבד שניתנה לעובד כאמור הודעה על שינוי זה לפחות 24 שעות לפני כניסת השינוי לתוקף. המנהל לא יהיה רשאי לכלול עובד אחר ברשימת העובדים החיוניים החדשה חלף העובד שנגרע מרשימה זו. עובד שנגרע מרשימת העובדים החיוניים החדשה, יהיה המנהל רשאי להחזירו לרשימה זו אם צורכי הגוף מצדיקים זאת, ובלבד שניתנה לעובד הודעה על שינוי זה לפחות 24 שעות לפני כניסת השינוי לתוקף אלא אם כן העובד הסכים לכניסת השינוי לתוקף בהתראה קצרה יותר. נגרע העובד מרשימת העובדים החיוניים החדשה או הוסף אליה חזרה בהתאם לפסקה זו, ימסור המנהל לממונה, כהגדרתו בהחלטת הממשלה, הודעה על כך.

ד. מתכונת העבודה בתקופת החירום השנייה

(1) כללי ההעסקה ותשלום השכר לעובדים החיוניים בגופים הציבוריים, אשר ימשיכו בעבודתם בתקופת החירום השנייה, במקום עבודתם הרגילה או בעבודה מהבית, יהיו כפי שנקבע במכתבי ובחוזרי הממונה על השכר שבסימוכין.

(2) מובהר כי עובד חיוני אשר עבד מביתו ואשר לא הגיע לעבודה במהלך חודש מלא לא יהיה זכאי להחזרי הוצאות עבור נסיעות לעבודה, חופשי חודשי ומשתנות.

שכר והסכמי עבודה

רח' קפלן 1, ת.ד. 3100, ירושלים. טל : 02-5317189, פקס : 02-7658360

ה. עובדים רגילים (עובדים שלא יוגדרו כעובדים חיוניים בתקופת החירום השנייה)

(1) לנוכח הנסיבות החריגות שנוצרו ואשר מתוארות לעיל, עובדים אשר לא יוגדרו כעובדים חיוניים בתקופת החירום השנייה (להלן: "עובדים רגילים") ימשיכו לשהות בחופשה עד ליום 30 באפריל 2020, ויחולו עליהם הוראות ההסכם הקיבוצי לתקופת החירום השנייה.

(2) לצורך הנוחות, יבאו להלן עיקרי ההסכם הקיבוצי לחופשת החירום השנייה החלות על עובדים רגילים :

א. **יציאה לחופשה** - החל מיום 19 באפריל 2020 ועד יום 30 באפריל 2020, ישהה כל עובד רגיל בחופשה, למעט במועדים המיוחדים אשר יפורטו בסעיף ג להלן.

בעד כל יום עבודה שבו ישהה עובד רגיל בחופשה, ייחשב חצי יום חופשה על חשבון המעסיק והעובד יחויב בחצי יום חופשה על חשבון (לגבי עובד בחלקיות משרה - החלוקה תחושב בהתאמה).

ב. כל עוד קיימת לעובד יתרה חיובית של ימי חופשת מנוחה (של ימי חופשה הניתנים לצבירה ולפדיון) תהיה החופשה האמורה על חשבון ימי חופשת המנוחה של העובד.

עובד שלא עומדת לרשותו יתרה חיובית של ימי חופשת מנוחה, אך עומדת לרשותו חופשה שנתית אחרת, כגון חופשה מיוחדת, חופשה ארעית, ולמעט ימי בחירה - יחויב העובד על חשבון היתרה של ימי החופשה השנתית האחרת.

ככול שלא עומדת לרשות העובד יתרת ימי חופשת מנוחה או ימי חופשה שנתית אחרת, ישהה גם הוא בחופשה כאמור כמקדמה על חשבון ימי חופשת המנוחה להם הוא עתיד להיות זכאי לאחר תום תקופת ההסכם.

לגבי עובד אשר יסיים העסקתו בטרם יהיה זכאי ליתרת חופשה כאמור, תבוצע התחשבות בגין ניצול החופשה במסגרת גמר חשבון

שכר והסכמי עבודה

רח' קפלן 1, ת.ד. 3100, ירושלים. טל : 02-5317189, פקס : 02-7658360

ג. לגבי המועדים המיוחדים שיפורטו להלן יחולו הכללים להלן :
 (1) ביום הזיכרון לשואה ולגבורה - העובד ישהה ביום בחירה, למעט אם אין לו יתרת ימי בחירה, או אם אינו זכאי ליום בחירה, שאז ישהה ביום חופשה על חשבונו. מובהר כי עובד רגיל הזכאי לחופשה ארעית ואינו זכאי לימי בחירה, יוכל לנצל יום חופשה ארעית.

(2) בערב יום העצמאות (יום הזיכרון לחללי מערכות ישראל ולחללי פעולות איבה וטרור) העובד יחויב ברבע יום חופשה - למעט אם הוא זכאי להיעדר מעבודתו ביום זה (היעדרות מעבודה של קרוב משפחה שכול, כהגדרתו בסעיף 4א לחוק יום הזיכרון לחללי מערכות ישראל התשכ"ג-1963, או קרוב משפחה כהגדרתו בסעיף 7ה לחוק התגמולים לנפגעי פעולות איבה, התש"ל-1970).
 (3) יום העצמאות - יום שבתון.

ד. בהתאם להסכם הקיבוצי לתקופת החירום השנייה, הוראות סעיף הזה, לא תחולנה על העובדים המפורטים להלן :

(1) עובדים השוהים בחופשה ללא תשלום שהחלה טרם תקופת ההסכם הקיבוצי לתקופה הראשונה.

(2) עובד אשר מתקיימים לגביו שני אלה במצטבר : שוהה בחופשה ללא תשלום שהחלה טרם תקופת חוזר זה ; הסכם יציאה לחופשה לא חל לגביו בתקופה הקובעת כהגדרתה בתקנות ההרחבה, לפי אישור הממונה על השכר לפי תקנה משנה 2(ג) או 2(ו) לתקנות אמורות ;

בהקשר זה יובהר כי בהתאם לקבוע בתקנה 2.2(ג) לתקנות ההרחבה אישור שניתן לפי תקנה משנה (ג) יהווה אישור לעניין תקנת משנה (ג) אלא אם הגוף ביקש מפורשות אחרת והממונה על השכר אישר זאת.

(3) עובד רגיל ומעסיקו הציבורי שהוא גוף מתוקצב, גוף נתמך או תאגיד בריאות – אם אישר זאת הממונה על השכר. וכן עובד רגיל ומעסיקו הציבורי המנוי בפסקאות (5), (6) או (7) להגדרת מעסיק

ציבורי לתקנות ההרחבה – אם אישר זאת המנכ"ל של משרד החינוך והכל כמפורט בתקנה 2 (1) לתקנות ההרחבה

שכר והסכמי עבודה

רח' קפלן 1, ת.ד. 3100, ירושלים. טל : 02-5317189, פקס : 02-7658360

(4) עובד רגיל ומעסיק ציבורי ובלבד שחל עליהם הסכם קיבוצי אחר כמפורט בתקנה 2 (ז) לתקנות ההרחבה.

(5) עובדים בדירוג הסטודנטים אשר לא הוגדרו כעובדים חיוניים בתקופת החירום השנייה. אולם ככול שעובד כאמור ייקרא לעבודה לפני תום 30 ימי החופשה ללא תשלום (להלן גם: "חל"ת") תחול עליו הנחיה זו רטרואקטיבית כאילו לא הוצא לחל"ת. למען הסר ספק מובהר כי סטודנט אשר יוגדר כעובד חיוני בתקופת החירום השנייה בהתאם להגבלות שחלות בעניין זה, לא ישהה בחל"ת והוראות ההסכם הקיבוצי לתקופה השנייה לא יחולו עליו, כך שהוא ימשיך לעבוד בהתאם להנחיות המעסיק.

(6) מדריכים שעתיים שמדריכים במוזיאונים, במוסדות תרבות, באתרי מורשת ותרבות ובאתרי טבע וגנים. אולם ככול שהעובד כאמור ייקרא לעבודה לפני תום 30 ימי החל"ת תחול עליו הנחיה זו רטרואקטיבית כאילו לא הוצא לחל"ת.

(7) ברשויות המקומיות חוזר זה לא יחול גם על העובדים הבאים: עובדים שעתיים; עובדים פרויקטאליים שטרם השלימו שלוש שנות עבודה באותה רשות מקומית ואשר תקציב הפרוייקט בו הם מועסקים ממומן ב- 50% ומעלה על ידי מקור חיצוני; מדריכים שעתיים; מלואים בהסעות שעתיים; עובדים, שהוסכם לגביהן, המועסקים במעונות יום לגילאי 0-3; סייעות בצהרונים שהיקף משרתן הוא עד 50% כולל. יובהר כי ככל שסייעת כאמור תיקרא לעבודה לפני תום 30 ימי החל"ת תחול עליה הנחיה זו רטרואקטיבית כאילו לא הוצאה לחל"ת.

ה. הנחיה זו לא תחול לגבי תקופות בהם עובד במילואים, או שוהה בחופשה ללא תשלום מכוח עבודת נשים, התשי"ד-1954 (לרבות חופשת לידה והורות) - מובהר כי האמור בהסכם לא יחול לגבי עובד

בתקופה בה הוא שוהה בשירות מילואים או בחופשה ללא תשלום
מכוח חוק עבודת נשים, התשי"ד-1954 (לרבות חופשת לידה והורות)

שכר והסכמי עבודה

רח' קפלן 1, ת.ד. 3100, ירושלים. טל : 02-5317189, פקס : 02-7658360

- ו. **אין זכאות לדמי מחלה בתקופת ההסכם** - בנוסף נוכח הנסיבות החריגות שצוינו לעיל ומפורטות בהסכם, עובד רגיל לא יהיה זכאי לדמי מחלה בגין תקופת החירום השנייה, קרי לתקופה שמיום 19.4.2020 ועד ליום 30.4.2020 (גם במקרה של תעודת מחלה גורפת לפי צו בריאות העם (נגיף הקורונה החדש 2019)(הוראות למעסיק של עובד בבידוד בית)(הוראת שעה), התשי"ף-2020. עם זאת - יוכרו תעודות מחלה שהונפקו לפני יום 15.3.2020 (לא כולל) ואשר חלות לגבי ימים שחלים בתקופה שמיום 19.4.2020 ועד ליום 30.4.2020. יצוין כי לפי ההסכם הקיבוצי לתקופת החירום השנייה, על אף האמור לעיל, תעודות מחלה בגין אשפוז בבית חולים או מחלה קשה יידונו בוועדת מעקב.
- ז. **אין לאשר חופשה ללא תשלום בתקופת ההסכם** - מעסיק לא יאשר לעובד רגיל לצאת לחופשה ללא תשלום בתקופת ההסכם, למעט חופשה ללא תשלום לפי חוק עבודת נשים, התשי"ד-1954. אין באמור כדי לגרוע מהאמור בסעיפים קטנים ד(2) עד ד(6) לעיל.
- ח. **אפשרות לנצל 14 ימי חופשה עד סוף שנת 2020** - עובד רגיל ששהה בחופשה במהלך תקופת החירום הראשונה או במהלך תקופת החירום השנייה, יהיה זכאי לנצל 14 ימי חופשה עד סוף שנת 2020 (כולל החופשה המרוכזת בסוכות, ערבי חג וחג בהם מקום העבודה סגור). לשם כך יהיה זכאי העובד להיכנס ליתרה שלילית של ימי חופשה במהלך 2020 ולגרור יתרה זו עד ליום 1 בינואר 2022. לגבי עובד שביום סיום העסקתו יהיה עדיין ביתרה שלילית של ימי חופשה, תבוצע התחשבנות במסגרת גמר חשבון.

שכר והסכמי עבודה

רח' קפלן 1, ת.ד. 3100, ירושלים. טל : 02-5317189, פקס : 02-7658360

ט. קריאה לעבודה לעובד רגיל בעניינו חל הסדר לפיו הוא עתיד להיעדר ממקום העבודה בתשלום במהלך החודשים יולי-אוגוסט 2020 - לגבי עובד שבעניינו חל הסדר לפיו הוא עתיד להיעדר ממקום העבודה בתשלום במהלך החודשים יולי - אוגוסט 2020, המעסיק יהא רשאי לקרוא לעובד לעבודה בחודשים יולי אוגוסט 2020 (וככל שמקום העבודה של העובד יהיה סגור בחודשים יולי-אוגוסט 2020 בשל הנסיבות המתוארות לעיל, אזי - במועד אחר שיסוכם בין הצדדים), גם בתקופה בה היה אמור להיעדר בתשלום כאמור או בחלקה, לרבות בשל הארכת שנת הלימודים התשי"ף במערכת החינוך, ובלבד שמספר הימים בהם ייקרא העובד לעבודה כאמור לא יעלה על מספר הימים שבהם שהה העובד בחופשה בתקופת מכתב זה (ללא יום העצמאות, ולעניין זה יום הזיכרון יחשב כחצי יום). למען הסר ספק כי מעסיק יהיה רשאי לקרוא לעובד לעבוד, בהיקף של עד 8.5 ימים (לעובד המועסק בשבוע עבודה של חמישה ימים) או בהיקף של עד 10.5 ימים (לעובד המועסק בשבוע עבודה של שישה ימים).

הימים בהם ייקרא עובד לעבודה כאמור, יבואו חלף הפחתת ימי חופשה באותו מספר לפי סעיף זה ובלבד שהדבר לא ייצור כפל תשלום שכר לעובד.

מובהר למען הסר ספק, כי היום האמור בסעיף קטן זה, הוא בנוסף לימים בהם רשאי המעסיק לקרוא לעובד לעבודה בחודשים יולי אוגוסט 2020 לפי הוראות ההסכם הקיבוצי בעניין תקופת החירום הראשונה מיום 18.3.2020 (להלן: "הסכם יציאה לחופשה") (או במועד אחר שיסוכם בין הצדדים כאמור בסעיף 5(ז) להסכם יציאה לחופשה).

ככל שיתעורר צורך שהעובד שחל עליו סעיף קטן זה, יעבוד לפי הנחיית המעסיק, ביום עבודה שחל בתקופת ההסכם, או בחלק ממנו, כי אז האמור לעיל לא יחול לגבי השעות שבהן עבד ביום עבודה כאמור.

(3) מובהר כי כל עובד רגיל אשר לא הגיע למקום העבודה במהלך חודש אפריל

2020, לא יהיה זכאי להחזרי הוצאות עבור נסיעות לעבודה, חופשי חודשי
שכר והסכמי עבודה
ומשתנות עבור חודש זה, בהתאם להוראות החשב הכללי במשרד האוצר.

רח' קפלן 1, ת.ד. 3100, ירושלים. טל : 02-5317189, פקס : 02-7658360

הוראות ביצוע מפורטות להסכם הקיבוצי לתקופת החירום השנייה פורטו בחוזר הממונה על השכר שבסימוכין מיום 19.4.2020 והן מצורפות להנחיות אלה. מובהר כי בכל מקרה של סתירה, הוראות חוזר הממונה על השכר והוראות ההסכם הקיבוצי לתקופה השנייה, גוברות על האמור בהנחיות אלה.

בברכה,

קובי בר-נתן
הממונה על השכר והסכמי עבודה

(2020-56)